

IB113 Úvod do programování a algoritmizace

Cvičení 10

Jaromír Plhák

Kódy z minula (množiny, slovník)

Datový typ

- Datový typ = množina hodnot s předdefinovanými operacemi na těchto hodnotách
 - Příklad: bool = ({True, False}; and, or, not)

Čísla

int

bool

float

complex

Posloupnosti

str

list

tuple

set

dict

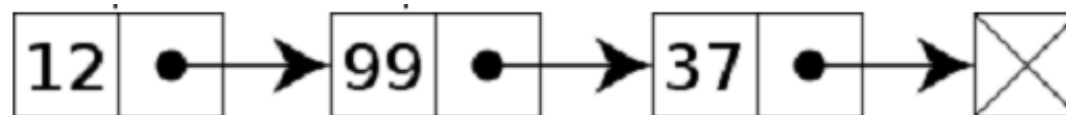
None

Abstraktní datový typ (ADT) – intuitivně

- Abstraktní datový typ = popis nějakých „dat“ + soupis **hlaviček funkcí**, které se váží k těmto „datům“
 - Slovo „data“ je použité velmi volně: může znamenat soubor, výtah, zvíře, nebo prakticky libovolný objekt
 - Dané funkce popisují program, jak pracovat s těmito „daty“ a jak je měnit
 - Konkrétní implementace závisí na programátorovi
- ADT soubor: `open()`, `read()`, `write()`, `close()`
- ADT výtah: `check_weight()`, `move_to_floor()`, `report_current_floor()`
- ADT zvíře: `eat()`, `drink()`, `move()`, `make_noise()`, `reproduce()`, `sleep()`

Abstraktní datový typ (ADT) – programátorsky

- Abstraktní datový typ = rozhraní datové struktury
 - Implementačně nezávislá, matematická specifikace datové struktury s povolenými **operacemi** nad ní
 - Příklad: Seznam je posloupnost prvků, nad kterou můžeme vykonávat tyto (abstraktní) operace:
 - `create()` – vytvoření prázdného seznamu
 - `add(x)` – přidání prvku `x` do seznamu
 - `remove(x)` – odebrání prvku `x` ze seznamu
 - `contains(x)` – kontrola zda je prvek `x` v seznamu
 - `is_empty()` – kontrola na prázdnot seznamu
 - `length()` – počet prvků v seznamu
 - Konkrétní chování (a případně i názvy) těchto operací závisí od programovacího jazyka
 - Jedna z implementací: DS list v Pythonu
 - Jiná implementace: DS LinkedList v Javě:

Zásobník – vlastnosti

- Speciální typ seznamu
 - Přidávat a odebírat prvky můžeme jen na jednom jeho konci (tzv. *vrchol zásobníku*)
- Nesmíme přidávat ani odebírat prvky na druhém jeho konci (tzv. *dno zásobníku*) ani nikde uprostřed
- LIFO (Last In – First Out)

Zdroj: <http://galleryhip.com/stack-of-plates.html>

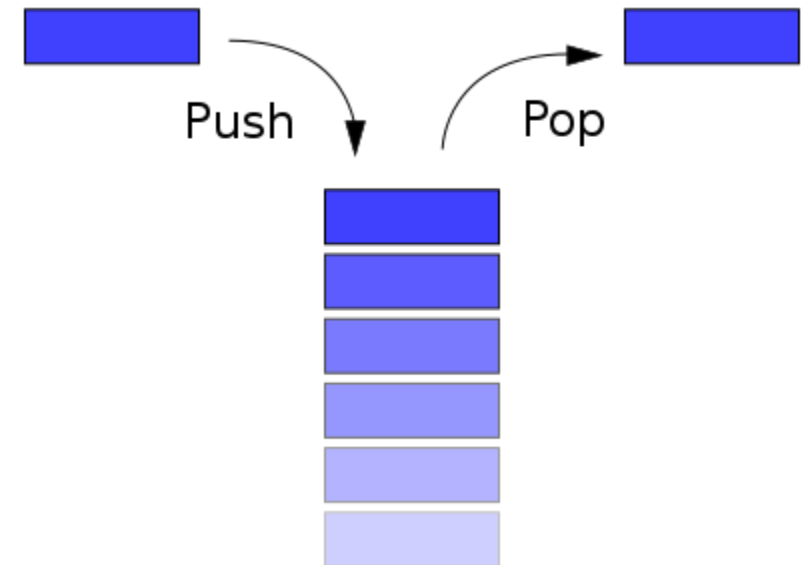
Zdroj: <http://gebjgbt1231.webnode.cz/products/recenze-zasobnik-h-k36-50-ran-src/>

Zdroj: <http://www.billfrymire.com/gallery/balance-stability-rocks.jpg.html>

Zásobník - vlastnosti

- Zásobník podporuje tyto (abstraktní) operace:
 - `init()` – vytvoření prázdného zásobníku
 - `is_empty()` – kontrola na prázdnotu zásobníku
 - `push(x)` – přidání prvku `x` na vrchol zásobníku
 - `pop()` – odebrání prvku z vrcholu zásobníku
 - `top()` – náhled na prvek na vrcholu zásobníku

Zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Data_stack.svg

Zásobník – simulace operací v Pythonu

- `init()` – vytvoření prázdného zásobníku

```
>>> stack = []
```

- `push(x)` – přidání prvku `x` na vrchol zásobníku

```
>>> stack.append (1)
```

```
>>> stack.append (2)
```

```
>>> stack.append (3)
```

```
>>> stack
```

```
[1, 2, 3]
```

- `pop()` – odebrání prvku z vrcholu zásobníku

```
>>> stack.pop ()
```

```
3
```

```
>>> stack
```

```
[1, 2]
```


Úkol

- 9.5.3. Kontrola uzávorkování
 - Napište funkci, která pro zadaný řetězec složený pouze ze závorek [](){} ověří, že jde o korektní uzávorkování.

```
def parenthesis_check(value):
```

```
    pass
```

```
print(parenthesis_check('([({}))[]{[(())]}')) # True
```

```
print(parenthesis_check('([])')) # False
```

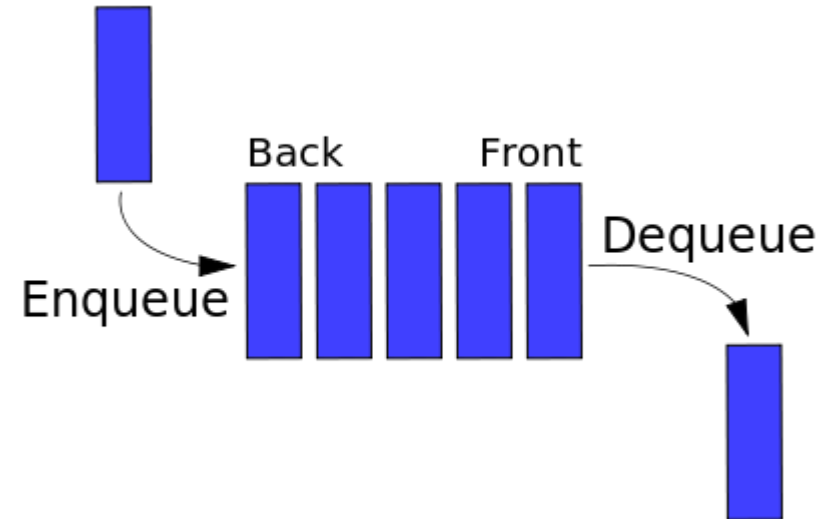
Fronta

- Speciální typ seznamu
- Přidávat prvky smíme jen na jednom konci (tzv. *začátek fronty*)
- Odebírat prvky smíme jen na druhém konci (tzv. *konec fronty*)
- FIFO (First In – First Out)

Fronta - vlastnosti

- Fronta podporuje tyto (abstraktní) operace:
 - `init()` – vytvoření prázdné fronty
 - `is_empty()` – kontrola na prázdnot fronty
 - `enqueue(x)` – přidání prvku `x` na konec fronty
 - `dequeue()` – odstránení prvku, který „je právě na řadě“
 - `first()` – náhled na první prvek

Úkol

- 9.2.2. Horký brambor

- Horký brambor je jednoduchá dětská hra, kterou hraje n lidí s jedním horkým bramborem, který si mezi sebou přehazují. Kdo má brambor vyhodnotí jednoduché kritérium (jako každý sedmý) a pokud toto kritérium splňuje, pak vypadává ze hry. Vyhrává poslední hráč.
- Naprogramujte tuto hru **za použití fronty**. Přičemž hraje n lidí, jejichž jména dostane program v seznamu a vypadává každý k-tý hráč. Průběh hry, vítěze a počet kol průběžně vypisujte.

Zásobník – reverzní polská notace

- Zadání: řetězec 3 5 + 7 2 - *
- Čteme zleva doprava:
 - Pokud přečteme číslo, uložíme ho na zásobník
 - Pokud přečteme operátor, vybereme poslední dvě čísla, aplikujeme na ně daný operátor a výsledek uložíme na zásobník

- **1** Přečti 3, ulož 3 na zásobník, zůstává 5 + 7 2 - *

3

- **2** Přečti 5, ulož 5 na zásobník, zůstává + 7 2 - *

5

3

Zásobník – reverzní polská notace

- **3** Přečti +, vyber 5 ze zásobníku, vyber 3 ze zásobníku, spočti $3 + 5$, ulož 8 na zásobník, zůstává 7 2 - *

8

- **4** Přečti 7, ulož 7 na zásobník, zůstává 2 - *

7

8

- **5** Přečti 2, ulož 2 na zásobník, zůstává - *

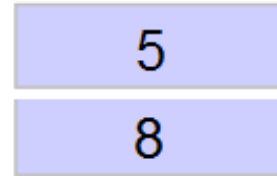
2

7

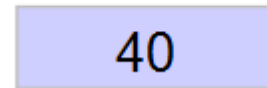
8

Zásobník – reverzní polská notace

- **6** Přečti -, vyber 2 ze zásobníku, vyber 7 ze zásobníku, spočti $7 - 2$, ulož 5 na zásobník, zůstává *

- **7** Přečti *, vyber 5 ze zásobníku, vyber 8 ze zásobníku, spočti $8 * 5$, ulož 40 na zásobník, konec

Úkol

- 9.1.1. Interpretace výrazu v postfixu
 - Napište funkci, která obdrží řetězec v postfixové notaci a ta výraz za pomocí zásobníku vyhodnotí. Implementuje operace +, -, / a * v plovoucí čárce.
 - Tip: může se vám hodit metoda split, která je použitelná na řetězcích: "a b c".split().